

Pismo to wychodzi codziennie
oprócz świąt uroczystych,
w drukarni
ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA
Kwartalna .....złp. 12
Miesięczna ..... „ 5

Jutro Dyonizego Arcop.

Gazeta Krakowska

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE

Barometr zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 00 l,	Therm:	Higro- metr	Wiatr	Stau Atmosf.	UWAGI.
7 27	9. 294	+ 1.3	+ 3.5	Pa. wschodni słaby	Pogoda	
12	9. 358	7.8	2.8	„ średni	„ „	
7 3	9. 125	8.6	4.0	„ „	„ „	
9	9. 127	+ 0.8	+ 3.8	„ słaby	„ „	

Cześć Nieurzędowa.

WIADOMOŚCI Z OSTATNIEJ POCZTY.
P O L S K A.

Warszawa 2 Października.

JO. Feldmarszałek, Xiążę Warszawski, Namiestnik w kró: Pol: przed onegdaj wyjechał do Brześcia Litewskiego, gdzie udali się także, xże Górczaków jenerał adjutant, szef sztabu, i Berg jenerał-adjutant, kwatremistrz jenerałny armii czynney. Powrót Xcia, Feldmarszałka jutro jest spodziewany.

Na wczorajszej giełdzie Warszawskiej za hollenderskie dukaty nowe żądano Złp: 19 gr. 20, za rossyjskie assygnaty żądano złp. 184 gr. 22 1/2 dawano złp. 184 gr. 6 za polskie listy zastawne bez kuponu żądano złp. 91 gr 7 1/2 za cerfitykaty bank: na listy zastawne żądano złp. 91 gr. 20: za obligacye udziałowe dawano złp. 366.

W Frankforcie d. 25 t. m. stały obligacye polskie udziałowe 59 1/2 tal.

ROSSYA.

Petersburg 23 Września.

Z powodu święta pułku kawalergardów N. Casarzowej Jmci, pułk ten zebrał się d.

5 o południu na wyspie Jelagina naprzeciw pałacu; o w pół do 1ey J. C. M. W. Xiążę Michał, dowódzca oddzielnego korpusu gwardyi, obeyrzawszy go i powinszowawszy, poszedł do pałacu dla oznaymienia N. Pani że pułk gotów. N. Cesarzowa przyjąwszy od dowodzącego nim jen: adjutanta hr. Apraxin rapport, o liczbie znaydujących się w szeregach żołnierzy, raczyła w towarzystwie JJ. CC. MM. W. Xęcia Konstantyna Mikołajewicza i WW. Xiężniczki Maryi, Olgi i Alexandry Mikołajewney w odkrytym powozie objeżdzać ich szyki, wśród dźwięku muzyki, i hucznych odgłosów przedłużanego Hurrah! Potem pułk miał zaszczyt przeciągać mimo N. Pani ceremonialnym marszem, plutonami. Pierwszym plutonem dowodził J. C. M. Cesarzewicz Następca tronu. Następnie uszykowal się szwadronami przed głównym pałacem krążankiem, na którym był bogaty namiot, gdzie w obecności Jey Cesarzowej Mośoi i caley Najjaśniejszey rodziny, dam dworskich, freylin, jenerał i fligel-adjutantów, i wszystkich wyższych oficerów gwardyi, odbyło się zwykle nabożeństwo. Po ukończonych modłach i skropieniu pułku święconą

wodą przez spowiednika JJ. CC. MM. pułk przeciągnął jeszcze raz mimo N. Pani oddziałami i nakoniec wrócił do swoich kwater. Wszystkie osoby pomienionego orszaku Jey C. M. miały zaszczyt bydź proszonymi na śniadanie, na którym spełniono zdrowie N. Pani i samego pułku. Najpiękniejsza pogoda sprzyjała całej tej uroczystości.

Dnia 31 sierpnia miało miejsce uroczyste posiedzenie St. Petersburgskiego Cesarskiego uniwersytetu, w obecności zarządzającego ministerstwem oświecenia, ministra spraw wewnętrznych, i innych wielu miłośników nauk. Sekretarz rady uniwersytetu, professor zwyczajny, radca stanu Butyrski, zagaił posiedzenie odczytaniem krótkiego zdania sprawy z czynności uniwersytetu i jego okręgu, w roku 1832. Potem professor zwyczajny radca stanu Pletniew czytał rozprawę: »O narodowości w Literaturze. a professor zwyczajny radca stanu Charmoy, uwagi o użyteczności wschodnich języków w badaniach historii rossyjskiej. W końcu posiedzenia obwieszczono imiona uczniów, którzy ukończyli kurs i otrzymali stopień kandydata lub studenta.

Oto jest wyrachowanie śmierci i szkód, zrządzonych przez silną burzę, która panowała w dniu 17 kwietnia b. r. w guberni Saratowskiej. a) Od śnieżnej zamieci zginęło ludzi, których ciała znaleziono na stepach w powiatach: Saratowskim 21, Wolskim 10, Chwałyńskim, 3, Aktarskim 12, Kamiyszynskim 4, w ogóle 50. b) W tychże powiatach zginęło od tejże burzy 8,406 koni 2,888 bydła rogatego, 2,286 sztuk mniejszego, w ogóle 13,580 sztuk bydła, które znajdowały się wtenczas w polu. c) Zatonęło na Wołdze różoych statków z ładunkiem i bezem, które wraz z innemi pomniejszych szkodami wynoszą 125,642 rubli. d) Nadto w jedney wsi w powiecie Wolskim burza zerwała komin, co sprawiło pożar, od którego zgorzało 60 domów.

Z Izmailowa dnia 22 sierpnia.

Dnia dzisiejszego o 4 z rana mieliśmy tu okropną burzę z deszczem ulewnym i gradem, wielkości sporego orzecha. Pioruny spadały bez przerwy. Młyny w polach a w mieście spichrze, stajnie, wozownie, zostały mocno powstrząsane i niektóre wiatr porobalał. Obfitość winnic dawała nadzieję tu-

tejszym mieszkańcom, że wynadgrodzi niedostatek zboża, które tu zgoła nie urodziło się; teraz grad prawie zupełnie zniszczył i tę nadzieję.

(G. W.)

A N G L I A.

Londyn 22 Września.

Wczorayszy dziennik ministerialny *Courrier*, obstający tak gorliwie za sprawą Dony Maryi Portugalskiej, mówi co następuje: »Tę chwili dowiadujemy się, że depesza przywieziona przez okręt parowy *Echo*, jest bardzo smutney osnowy i ważności. Lord Palmerston, jedyny z ministrów gabinetowych pozostałych w stolicy, udał się z treścią powyższych doniesień do Króla Jmci do Windsor. Tajemnica, z jaką najsćislej ukrywane są udzielenia zawarte w tej depeszy ze strony posła naszego w Lizbonie, daje nam powód do obawy, iż xiążę Braganzy przedstawi w niej niemożność utrzymania się bez obcej pomocy w pomienioney stolicy.»

Dziennik *Standard* donosi pod tymże dniem, że co do handlowey części Londynu, uważają depesze od lorda Roussel przez okręt *Echo* nadeslaną z Lizbony, jako malującą sprawę Don Pedra za straconą. »Wiemy z pewnością, (mówi dalej,) że Bourmont d. 5 września opanował Belem, i że wszelkie powiatki, jakoby z tej na powrót wyparowanym został i t. p. są czyste zmyślenia. W dniu 9 pałac Ajuda i cały kraj do koła Lizbony znajdował się już w mocy Don Miguela. Jeden z korespondentów City, donosi, że Don Miguel ofiarował się pogodzić z bratem, a z innej strony dochodzi nas wiadomość, żeo biegał nawet zwołać kortezy.» — W Oporto, dokąd statek parowy *Echo* zbliżył się dnia 14, generał Stubbs znajdował się w największym ścisnieniu. Żaden z pedroistów nieśmie wychylić się za mury miasta, do tego stopnia ludność okoliczna jest przeciw nich zajątrzona.»

Bourmont aż do d. 12 zachował się bardzo spokojnie; wszyscy sądzą w Londynie że okręt *Echo* przysłany został od posła angielskiego z żądaniem posiłków. Mówią, że w Cork zebrało się już 4000 woyska angielskiego, które ma popłynąć do Lizbony z Doną Maryą, która z tego portu odpłynąć ma d. 21. Woysko Don Miguela, podług wiadomości tym okrętom nadesłaney, ma wyno-

się pod Lizboną 20,000 ludzi. Znowu 60 officerów francuzkich dostało się na ląd do Portugalii do woysk Don Miguela, mimo przeszkód czynionych ze strony floty Napiera. Woysko Don Miguela odcieło Lizbonie wodociągi, co zniewoliło Don Pedra do nakazania, aby wodę sprowadzić na statkach pływających na Tagu. (D. A. i G. P. S.)

FRANCYA

Paryż 21 Września.

Dziś król odjeżdża do Fontainebleau, gdzie już poczynione są wszelkie przygotowania do uroczystości tam odbyć się mających.

Wczoray przybył do stolicy minister handlu P. Thiers.

Z Saint-Omer piszą pod d. 17 b. m.: — »Xiążęta Orleans i Nemours przyjechali dziś w południe. Pomimo słotnego czasu gwardya narodowa w wielu miejscach przywitała dostojnych gości. Marszałek Gérard wyjechał półtory mili naprzeciw królewiczów; skoro przybyli przyjmował ich mer, inne władze i duchowieństwo. Wielkie manewra mają się jutro rozpocząć.

Dnia 18 b. m. fregata *Heroïne* odplynęła do Lizbony dla wzmocnienia tameczney francuzkiej stacyi.

Wielka część bawiących tu portugalskich wychodniów odplynęła dnia 14 b. m. z Dunkierki na brygu *Pomone* do Portugalii; zamysłują oni w Setubal wylądować.

Jenerał Trezel żądał od ministra woyny do wyprawy przeciw Bugia jeszcze jednego batalionu, tak że siła zbroyna tej wyprawy 4000 ludzi wynosić będzie. Pakowanie na okręty sprzętów wojskowych w Tulonie, trwa ciągle.

Dnia 22 Września. — Przybył tu poseł króla Belgiyczków przy stolicy papiezkiej, hr. Vilain XIII.

Jeden dziennik doniósł, że na radzie ministrów naradzano się, czy trzeba na zimę zmniejszyć woysko lub nie. *Journal des Debats* umieścił teraz artykuł w którym doradza utrzymanie dotychczasowey siły woyska. —

Król podpisał właśnie rozporządzenie przez które liczba pułków artylleryi z 11 na 14 pomnożona zostanie.

Wielu cieśli opuściło wczoray i dziś Paryż, w celu udania się na prowincyę, gdzie się spodziewają obfitey roboty.

Z Madrytu donoszą: że król za radą lekarzy przeniesie mieszkanie swoje do Eskurialu. W zeszlym tygodniu wielu officerów dawnego konstytucyjnego woyska i niektórzy przybyli do kraju emigranci otrzymali rozkazy od P. Arjona, aby opuścili stolicę.

Gazeta *Temps* klasyfikuje członków obydwóch izb podług ich pochodzenia i politycznych zasad sposobem następującym: Z 257 parow należy 18 do rewolucyi z r. 1789 42 należy do dawney szlacheckiey arystokracji, 13 do dawnych parlamentów, 34 do cywilnego stanu z czasu cesarstwa, 57 do stanu wojskowego z czasu cesarstwa, 17 do dworu a 76 do zasad restauracyi. Izba deputowanych: antidynastyjna opozycya ma 25; purystów iewey strony (jakiemi są Salverte i Tracy) ma 6, konstytucyjna opozycya (jakiemi są: Odillon Barrot, marszałek Clauzel Manguin, Merilhou, Laurence, Felix Real, i inni) ma 113; niepodległych neutralnych (np P. Dupin, Berenger, Etienne, Bignon,) jest 71, niepodległych ministeryalnych (n. p. Gannerou, Dellessert i t. d.) 96; ministrów i nowo wybranych (Thiers, Barthe) jest 17; czystych doktrynów (Guizot, Remusat, Dumont, Jaubert) 10, przy dworze umieszczonych (hrab. Laborde, Vatour, Rumigny,) 8, przychylnych restauracyi i arystokracji (np. Royer Collard i Lepeletier d'Aulnay) 23; legitymistów lub przynajmniej blisko z nimi spokrewnionych (Berryer, Laugier de Chartrouse) 8; brakujących 8; ogółem 459 deputowanych.

Gazeta *la Tribune* donosi, że margrabia Pastoret podał cesarzowi Austryackiemu i królowi Pruskiemu, podczas pobytu ich w Theresienstadt, ważną notę imieniem Karola X. tyczącą się rządu króla Filipa. Taż gazeta twierdzi, że król hollenderski zamysła gdy Henryk V. dojdzie do pełnoletności, wysłać do niego swego pełnomocnika.

Gazeta Normandyi donosi o konferencyi hrabiego Pozzo di Borgo z xiąciem Broglie. Pierwszy miał drugiemu doręczyć memorandum dworu swojego. Na ostatney konferencyi znajdował się i hr. Sebastiani. Ambassador rossyjski otrzymał ważne depesze od hr. Nesselrode i od pruskiego ministra Ancillon.

(G. P. S.)

WIADOMOŚCI Z DAWNIEJSZYCH POCZT.

HISZPANIA.

Madryt 2 Września.

Kapitan Velasco otrzymał polecenie, aby osoby, które gońca angielskiego zrabowały śledzić i poymać kazał, co mu się też zupełnie udało. — Z pomiędzy pięciu w téj mierze podeyrzanych pojmano trzech, jeden padł od wystrzału, a piąty uszedł. Król mianował tego kapitana pod półkownikiem. Wspomniony rabunek gońca któremu zabrano 3 depesze i pieniądze, popełniony był pod Buitrago. Za odebraniem pierwszej wiadomości, udał się sekretarz poselstwa niezwłocznie na miejsce, a po powrocie przesłał posła angielski do P. Zea bardzo energiczną notę, w której tak się wyraził: „Wypadku takiego ledwie można się spodziewać u ludów Afryki, ani go też w samej nawet Turcji niedoznano, gdzie umieją szanować prawa narodów.“ To spowodowało ów surowy rozkaz do kapitana Velasco.

(G. P. S.)

PORTUGALLIA

Lizbona 14 Września.

Jenerał Saldanha udał się niezwłocznie po swoim przybyciu do Don Pedra, który pojechał z nim na miejsce wylądowania pułku strzelców, i na czele tegoż konno wraz z jenerałem jechał przez główne ulice miasta, gdzie lud z radosnym zapałem witał tych walecznych wojowników.—Na obronę angielskich poddanych wysłano ztąd d. 23 t. m. bryg wojenny „Leveret“ do Tigmira gdzie stoi 1600 miguelistów, lecz powrócił znowu ztamtąd, ponieważ go tameczna władza nie przypuściła; jutro zaś uda się znowu tamże pod zasłoną większego angielskiego wojennego okrętu, agdyby go teraz nie chciano przypuścić do portu, ma sobie wyjście wyniewolić. Obwarowanie zupełnie Lizbony będzie za 5 dni ukończone, przeszło 9,000 gwardyi miejskiej przeznaczono do obrony stolicy. Saldanha przed odejściem swoim z Oporto, zdał dowództwo tego miasta jenerałowi Stubbs, i pozostawił mu regularnego wojska 3000 ludzi, prawie samych Anglików i Irlandczyków na obronę miasta, oprócz gwardyi i policyi miejskiej. Do pomocy jenerałowi Stubbs oddany został major Bravo, który dowodził bateriami Serra, w czasie oblężenia. Rzeka Duero jest teraz zupełnie

oswobodzona. Tutaj w Tagu zachowuje angielska flotta ciągle najsłabszą neutralność. P. Hoppner, były poseł angielski w Lizbonie, stanął już w Londynie, został on przeznaczony na wyższą dyplomatyczną posadę, po przystaniu innego na tego miejsce zawierzynionego posła przy dworze tutejszym.—W Oporto potrafiła jeszcze kompania właścicieli wina, w Villa-nuova uratować do 3.000 pip wina, najwięcej po 60 lat starego, tak dalece, iż od starości już zupełnie utraciło swój właściwy kolor czerwony.—Jenerał Stubbs wysłał w końcu zeszłego miesiąca o 4 mile od Oporto, w różne strony wojska na rozpoznanie; jest to pierwszy raz po oblężeniu, że wojsko tak daleko odważyło się udać w stronę południową.—Oportczykowie odprawiają teraz przejazdki dla zabawy do oblężniczych fortyfikacyi miguelistów, jak Antwerpianie jeździli do cytadelli po poddaniu teyże przez jenerała Chasse. Dnia 26 z. m. odpłynął znowu z Oporto do Lizbony statek parowy, „Countess of Pentroki“ z pułkiem królowej złożonym z samych Belgów i Niemców.

Doniesienia.

J. Zieliński nauczyciel tańców, ma honor zawiadomić iż poświęca swe usługi w dawaniu lekcyi po pensyach, w domach prywatnych i usiebie w lokalu na to usposobionym od dnia 10 października r. b. pod N. 654 i 655 przy ulicy Przecznicza Mikołajska na 4szym piętrze.

Przy ulicy S. Anny pod L. 304 jest do najęcia pierwsze piętro z meblami; oraz stajnia i wozownia, miejsce na skład siana, słomy, węgli, drzewa, owsa i t. d.

Podpisany ma honor zawiadomić i razem polecić się szanowney Publiczności z wyrobami papierowemi w naynowszyin guście i w różnych formach, jako to: torbeczek damskich, pugilaresów safianowych, pupitów różnego rodzaju futerałów, sexternów i t. p. tak gotowemi jak równie podług żądania w jak naykrótszym czasie za pomierną cenę z zadowoleniem skutecznie się mogącemi, mieszka pod N. 308 przy ulicy Wiślney w domu Wgo Pozowskiego na dole.

St. Minasowicz.

SPROSTOWANIE

W numerze 53, 59 i 62 Gazety Krakowskiej, w doniesieniu o przepisanym trakcie poczty pruskiej, zamiast *Nowym-Bierawiem* powinno być *Nowym-Bierawiem a Pszczeniem*.